

2017-02-14

Första Sjöbergpriset på 1 miljon US dollar till upptäckter bakom nya effektiva cancerbehandlingar

Kungl. Vetenskapsakademien har beslutat utdela Sjöbergpriset 2017 till

James P. Allison, The University of Texas MD Anderson Cancer Center, Houston, TX, USA

Tony Hunter, Salk Institute for Biological Studies, La Jolla, CA, USA

”för banbrytande studier av cellulära processer som lett till utveckling av nya effektiva cancerläkemedel”

Sjöbergpriset är ett årligt internationellt pris inom cancerforskning, och nu delas det ut för första gången. Priset finansieras av Sjöbergstiftelsen, och Kungl. Vetenskapsakademien ansvarar för att utse pristagare. Stiftelsen grundades 2016 av den framlidne affärsmannen Bengt Sjöberg som donerade 2 miljarder svenska kronor, en av de största donationerna i svensk historia.

Det är glädjande att vi kan stimulera den framtida cancerforskningen genom att dela ut priset till två så framstående forskare. Deras upptäckter har lett till bättre cancerbehandling för tusentals människor och vi är stolta över att kunna dela ut det första Sjöbergpriset till dem. Deras forskning på högsta nivå representerar Sjöbergstiftelsens idé och syfte att inspirera och bidra till nya insatser i arbetet mot cancer, säger donatorns bror Ingemar Sjöberg, ordförande för Sjöbergstiftelsen.

Priset uppgår till 1 miljon US dollar och delas lika mellan pristagarna. Det är uppdelat i 100 000 US dollar i personligt pris, och 900 000 US dollar i anslag för framtida forskning.

I år belönas forskning som öppnat två helt nya möjligheter att behandla cancer.

James Allison undersökte hur de vita blodkroppar som kallas T-celler aktiveras, och hur en viss bromsande signal kunde stoppas. Han insåg att när den bromsen tas bort, kan immunsystemet med full effekt attackera tumörceller. Upptäckterna har lett till cancerläkemedel som kallas immune checkpoint-blockerare, och som har avgörande betydelse vid hudcancerformen melanom. De används även för behandling av andra cancerformer, och en rad kliniska prövningar pågår.

Jag är hedrad och ödmjuk inför att vara mottagare av det första Sjöbergpriset, och känner att det är ett erkännande till alla dem som arbetat med att omsätta vår grundläggande förståelse av immunologiska processer i behandlingsstrategier som räddar livet på många cancerpatienter, kommenterar James Allison.

James P. Allison föddes 1948 i Alice, Texas, USA. Han är professor och Vivian L. Smith Distinguished Chair in Immunology vid The University of Texas MD Anderson Cancer Center, Houston, Texas, USA.

Tony Hunter studerade hur normala celler omvandlas till tumörceller och visade att det krävdes en speciell process, kallad tyrosinfosforylering. Hans upptäckt banade vägen för utvecklingen av en ny typ av cancerläkemedel, tyrosinkinashämmare. Dessa har revolutionerat behandlingen av kronisk myeloisk leukemi (KML) och gör stor nytta även vid andra cancerformer.

-Jag är djupt hedrad över erkännandet att vara utsedd till mottagare av det första Sjöbergpriset. Det är mycket glädjande att vårt arbete med ett enkelt tumörvirus från kyckling i slutändan har lett till nya och effektiva behandlingar av cancer, med för närvarande 26 tyrosinkinashämmande läkemedel godkända för klinisk användning, säger Tony Hunter.

Tony Hunter föddes 1943 i Ashford, Kent, Storbritannien. Han är American Cancer Society Professor och Renato Dulbecco Chair samt Deputy Director för Salk Institute Cancer Center vid Salk Institute for Biological Studies, La Jolla, Californien, USA.

Prisutdelningen kommer att ske under Kungl. Vetenskapsakademiens högtidssammankomst den 31 mars 2017 i H.M. Konungens och H.M. Drottningens närvaro. Den 30 mars håller pristagarna öppna föreläsningar på Karolinska Institutet.

Kungl. Vetenskapsakademien, stiftad år 1739, är en oberoende organisation som har till uppgift att främja vetenskaperna och stärka deras inflytande i samhället. Akademien tar särskilt ansvar för naturvetenskap och matematik, men strävar efter att öka utbytet mellan olika discipliner.

Kontakt

Sakkunniga

Bengt Westermark, ordförande för priskommittén

Professor i tumörbiologi

070-818 18 44

bengt.westermark@igp.uu.se

Rune Toftgård, sekreterare i priskommittén

Professor i miljötoxikologi

08-673 95 60

rune.toftgard@kva.se

Sjöbergstiftelsen

Ingemar Sjöberg, ordförande för Sjöbergstiftelsen

070-799 14 79

info@sjobergstiftelsen.se

Press

Fredrik All, Kommunikationsansvarig, Kungl. Vetenskapsakademien

070-673 95 63

fredrik.all@kva.se